

DE BRIEF AAN DE ROMEINEN

Een bijbelse basiscursus voor
gelovigen

ABSTRACT

Een samenvatting van de brief aan de Romeinen met de belangrijkste lessen voor het christenleven.

Teun de Jager

Versie 2/11-11-2016

Inhoudsopgave

Inleiding en overzicht	3
Het Evangelie van God (1:1-17)	4
Achtergrond	4
Het Evangelie (1:1-7)	4
Het Evangelie voor gelovigen (1:8-15).....	6
Het Evangelie van Christus (1:16-17).....	6
Ieder mens kan de Schepper kennen en eren (1:18-32)	7
Ieder mens ontvangt het rechtvaardige oordeel van God (2:1-3:20).....	9
De mens: een moreel wezen (2:1-3)	9
Bekering: een keuze voor het leven (2:4-5).....	9
Een rechtvaardig oordeel zonder aanzien des persoons (2:6-11)	10
Met of zonder wet (2:12-24)	10
Al of niet besneden (2:15-29)	11
Degenen die Gods Woord hebben (3:1-8).....	12
Er is niemand die goed doet (3:9-20)	12
Alleen rechtvaardiging door het geloof (3:21 – 4:25).....	14
De gevolgen van de rechtvaardiging (5:1 – 11)	17
De liefde van God in ons hart uitgestort	17
Nieuwheid van leven (5:12-7:26)	18
De innerlijke strijd (7:14-26).....	22
Naar de Geest wandelen (8:1-39)	23
Romeinen 8	24
Een keuze: wandelen naar het vlees of naar de Geest.....	25
Naar het vlees wandelen: vijandschap tegen God	26
Wandelen naar de Geest	26
De gevolgen van het werk van de Geest	29

Lijden en heerlijkheid	31
Over Israel (9:1 – 11:36)	31
Gerechtigheid uit werken	31
Het doel is Christus, gerechtigheid uit het geloof	32
Een overblijfsel en een geheimenis (11:1-32)	33
Ik roep u er dan toe op	35
Samen ons aan God toe te wijden (12:1-8)	36
Kwaad en goet (12:9-21).....	37
De wandel van de christen	37
Onderdanig aan het gezag (13:1-7)	37
Een wandel gekenmerkt door liefde (13:8-14)	38
Elkaar aanvaarden	38
Leven en sterven voor de Heer (14:1-12)	38
Wat niet uit het geloof is, is zonde (14:13-23)	39
Samen God verheerlijken (15:1-13)	41
De dienst van Paulus (15:14-33).....	43
Over personen (16:1-16)	44
Laatste oproep (16:17-20).....	44
Tot slot	46

Inleiding en overzicht

Deze samenvatting van de brief aan de Romeinen is ontstaan naar aanleiding van de bijbelstudies die we daarover in 2015/16 hebben gehad. We proberen de gedachtenlijn in de brief te volgen en daaruit de belangrijkste lessen – de hoofdzaken - voor de gelovige naar voren te halen. Het was in de eerste plaats voor mezelf een nuttige en zegenrijke oefening. Ik hoop dat het jou als lezer ook helpt om deze belangrijke waarheden beter te begrijpen en meer het christenleven te leven zoals God het bedoeld heeft.

Deze brief aan de Romeinen is de eerste in het Nieuwe Testament en bevat om die reden fundamenteel onderwijs voor elke gelovige. Het zijn lessen over fundamentele waarheden; je zou kunnen zeggen de bijbelse α -cursus. Het gaat over de volgende onderwerpen

- Het Evangelie; (H1-7)
  - o Wie is God, wie is de mens, Wie is Jezus Christus
  - o De gevolgen van het werk van Christus
  - o Wat is het geloof en wat betekent dat in het leven
- Het werk van de Geest; het innerlijke christelijke leven (H8)
- Een geheimenis; Gods plan met zijn volk Israel (H9-11)
- Het christelijke leven (H12-16)
  - o Toewijding aan God
  - o Onderdanig aan gezag
  - o Gekenmerkt door liefde
  - o Elkaar aanvaarden
  - o Opgeven van eigen welvaart

- Samen God verheerlijken
- Geen onenigheden

De dingen die Paulus over al deze onderwerpen schrijft zijn van groot belang voor ons geloof en ons christenleven. Maar op veel van deze thema's hoor je om je heen veel andere opvattingen. Het is niet voor niks dat Paulus aan het eind van zijn brief erop wijst om daar goed op te letten: we moeten blijven bij datgene wat de apostelen ons geleerd hebben. Daarom: lees deze brief aan de Romeinen! En blijf de brief herlezen. Niet deze samenvatting is de waarheid, maar Gods Woord zelf. Deze samenvatting is hoogstens een hulpmiddel.

Het Evangelie van God (1:1-17)

Achtergrond

Paulus legt in deze brief het Evangelie van God (1:1) uit aan de gelovigen in Rome. Hij was daar nooit geweest, wilde er graag naar toe, maar had er nog geen tijd voor. Hij kende er veel gelovigen (zie hoofdstuk 16), die kennelijk van elders naar Rome waren gekomen en daar een gemeenschap hadden gevormd.

Er is voor de brief niet een negatieve aanleiding in de gemeente (zoals bij alle andere brieven), zodat Paulus zou moeten waarschuwen voor verkeerde leer of praktijken. Hij schrijft positief over de gemeente (15:14), heeft ze lief en wil graag bij hen zijn om er 'tot rust' te komen (15:32).

Het Evangelie (1:1-7)

Dit eerste gedeelte geeft al meteen aan waar het evangelie over gaat (of beter: over Wie), voor wie het is en wat het doel

ervan is. Overigens komt Paulus aan het eind van de brief (16:26-27) nog terug op het evangelie. Wat hij in de brief schrijft staat dus eigenlijk tussen twee haken: dit is het Evangelie van God!

- Het evangelie komt om het zo maar eens te zeggen, niet opeens uit de lucht vallen. God heeft het al eeuwen tevoren door Zijn profeten aangekondigd dat Hij een Heiland, een Messias (= gezalfde) zou zenden. Deze profetieën zijn terug te vinden in 'de heilige Schriften', het Oude Testament.
- Dit evangelie van God gaat over Gods Zoon, die mens is geworden en geboren is uit het geslacht van David. Zo heeft Hij hier op aarde als mens geleefd en heeft in alles wat Hij heeft gedaan, laten zien dat Hij de 'mens uit de hemel' was.
- Deze Jezus is gestorven en opgestaan, waarmee Hij krachtig heeft bewezen de Zoon van God te zijn.
- Dit evangelie is er niet alleen voor de Joden (voor wie de profeten geprofeteerd hebben), maar ook voor de heidenen. Paulus had van de Heer een speciale opdracht om de heidenen het evangelie te brengen (zie ook 16:26). Zo is het evangelie voor alle mensen!
- Het doel van het evangelie is om mensen te brengen tot geloofsgehoorzaamheid (1:5, maar ook 16:26). Je kunt wel zeggen dat je 'het evangelie gelooft', maar dan ben je er nog niet. Het evangelie moet van harte aangenomen worden en leiden tot een 'geloofsgehoorzaamheid'. Het moet in je leven te zien zijn dat je gelooft en er iets fundamenteel veranderd is.

Het Evangelie voor gelovigen (1:8-15)

Paulus wil graag naar Rome om aan de gelovigen het evangelie te verkondigen. Dat klinkt wel eigenaardig: het evangelie verkondig je aan ongelovigen opdat ze het gaan geloven, maar niet aan gelovigen toch? Maar dat is nu juist wel wat Paulus doet met het schrijven van deze brief. De reden is dat ze diep doordrongen moeten zijn van alle aspecten van het evangelie die hij in deze brief beschrijft, want dit is de inhoud van Gods evangelie.

Het Evangelie van Christus (1:16-17)

De Heer Jezus Christus is de centrale Persoon in het Evangelie van God. Daarom wordt het ook 'het Evangelie van Christus' genoemd (1:16). Door dat evangelie worden mensen behouden (zalig, gered): "*het is de kracht van God tot behoudenis*" en dat geldt zonder onderscheid zowel voor Joden als heidenen. Het is dit evangelie dat een mens redt als hij het gelooft en het blijft geloven in zijn leven: het is '*uit geloof tot geloof*'. Ieder die gelooft wordt door God gerechtvaardigd en zal uit dat geloof moeten leven. Geloof is het begin van het leven van een rechtvaardige, maar het is ook de inhoud van zijn leven en zorgt ervoor dat hij behouden aankomt aan het eind van zijn aardse leven: het '*is een kracht van God tot behoudenis*'.

Je zou het evangelie ook in één zin kunnen samenvatten, namelijk dat '*de rechtvaardige uit het geloof zal leven*' (1:17).

Ieder mens kan de Schepper kennen en eren (1:18-32)

Elk mens kan God kennen. Iedereen kan de schepping zien en daaruit de conclusie trekken dat er een Schepper moet zijn die alles gemaakt heeft. In de schepping kun je zien Wie de Schepper is, *'Zijn eeuwige kracht en Goddelijkheid'* (1:20). God verwacht dan ook van ieder mens dat hij Hem dankt en eer geeft ('God verheerlijken of danken' – vers 21).

Maar de mens wil God niet erkennen en Hem niet verheerlijken of danken (1:21). De mens keert God de rug toe en dit gedeelte laat daarvan een gruwelijk beeld zien. Het is zoals de mens van nature is.

- De mens wil de waarheid van God niet horen, drukt het weg (vers 18) en vervangt deze door de leugen (vers 25)
- Het denken van de mens, zijn overwegingen, is verduisterd en verdwaasd. Terwijl de mens zichzelf als wijs uitgeeft (vers 21-22).
- In plaats van God te eren, vereren zij schepselen (vers 23, 25). God heeft geen plaats in hun denken; in plaats daarvan bekommeren zij zich meer om mensen en om dieren.
- Door hun hartstochten onteren de mensen hun lichamen onder elkaar (vers 24,26,27). Ze zijn er aan 'overgegeven', dat wil zeggen ze kunnen niet anders.
- Hun denken is verwerpelijk, het resultaat is dat ze dingen doen die niet passen (vers 28).
- De mens is vervuld van allerlei ongerechtigheid, hoererij, boosaardigheid, hebzucht, slechtheid. Vol

afgunst, moord, ruzie, bedrog, kwaadaardigheid. Het zijn kwaadsprekers, lasteraard, haters van God, smaders, hoogmoedigen, grootsprekers, bedenkers van slechte dingen, ongehoorzaam aan hun ouders, onverstandigen, trouwelozen, zonder natuurlijke liefde, onverzoenlijk, onbarmhartig (vers 29-31)

- Tenslotte doen ze deze dingen, bevorderen die bij anderen en weten ondertussen dat ze daarvoor de dood verdienen, het oordeel van een rechtvaardig God (vers 32)

Dit plaatje laat *de totale verdorvenheid van de mens* zien. Dit is de zondige mens, zoals hij van nature is en het is goed dat we ons dat bewust zijn. In Galaten 5:19-21 somt Paulus een gelijkaardige lijst op en noemt daar dat dit de werken van het vlees zijn.

→ Tegenwoordig hoor je in de christenheid vaak dat ieder mens een 'goddelijke vonk' in zich heeft. Immers, de mens is 'naar Gods beeld gemaakt' zegt men. Dit is je 'echte ik'. Wat je uiterlijk bent is dan je 'oude ik'. Het zou er om gaan dat je deze 'echte ik' in jezelf moet ontdekken; *je moet ontdekken wie je bent!* Maar dit is een oude gnostieke dwaalleer die weer in alle hevigheid opleeft. De Bijbel vertelt ons in Romeinen 1 een heel ander verhaal over wie de mens is: zondig en totaal verdorven. Niks goddelijke vonk.

→ Ook het verhaal dat de mens van nature goed is en door externe oorzaken als opvoeding, milieu, maatschappij, etc. etc. tot verkeerde daden wordt

gedreven, is een onbijbels mensbeeld. De mens is van nature zo verdorven dat er geen enkel kruid tegen gewassen is. De werkelijkheid om ons heen laat dat zien en de Bijbel getuigt ervan.

Ieder mens ontvangt het rechtvaardige oordeel van God (2:1-3:20)

De mens: een moreel wezen (2:1-3)

In dit gedeelte worden een paar belangrijke dingen duidelijk gemaakt en wel:

- De mens (ieder mens dus) is geen dier, maar een moreel wezen, dat onderscheidt tussen goed en kwaad. Ieder mens beoordeelt anderen op wat hij goed of kwaad vindt. Ieder mens weet dus ook van zichzelf dat hij verkeerde dingen doet.
- Dat de mens een moreel wezen bewijst dat God de Schepper zeker een moreel wezen is die ook moet oordelen over goed en kwaad. *Geen mens ontkomt aan het oordeel van God* (vers 3).

Bekering: een keuze voor het leven (2:4-5)

De vraag is dan natuurlijk *of de mens wel wil* dat het tussen hem en God weer goed komt. Of anders gezegd; wil de mens zich wel tot God bekeren? Ieder mens maakt in zijn leven een keuze of hij wel of niet 'met God wil leven' om het zo maar eens te zeggen.

Deze keuze gaat tussen

- Een leven dat blijvend ('volharding' - vers 7) gericht is op het goede, op heerlijkheid, eer en onvergankelijkheid of
- Een leven in ongehoorzaamheid aan de waarheid en gehoorzaamheid aan de ongerechtigheid (vers 8); een doorgaan in hardheid en onbekeerlijkheid (vers 5).

Een mens die zich enigermate bewust is van wie hij is en Wie God is en zich realiseert dat hij onder het oordeel van God ligt en er eerlijk naar verlangt dat het 'weer goed komt', mag erop rekenen dat God hem tot bekering leidt. Dat is omdat God rijk is aan goedertierenheid, verdraagzaamheid en geduld (vers 4).

Een rechtvaardig oordeel zonder aanzien des persoons (2:6-11)

God oordeelt rechtvaardig: eenieder naar zijn werken (2:6):

- Het eeuwige leven, heerlijkheid, eer, vrede en onvergankelijkheid voor hen die in volharding het goede doen (2:7, 10)
- Gramschap en toorn, verdrukking en benauwdheid over hen die ongehoorzaam zijn aan de waarheid (2:8-9).

Er is bij God geen aanzien des persoons; of je nu Jood bent of Griek, dat maakt hierbij helemaal niets uit (2:11).

Met of zonder wet (2:12-24)

Of je nu de wet van God hebt (zoals de Joden) of jezelf tot wet bent (je eigen morele kompas) – in alle gevallen overtreed je de morele wet van God, ben je verloren en

wordt je geoordeeld (2:12-16). Iedereen overtreedt Gods morele wetten, want deze zijn in ieders hart geschreven en ieders geweten getuigt ervan (vers 15).

Voor degene die Gods wil kent (zoals de Joden, of de christenen) is het eigenlijk nog ernstiger. Zij menen dat ze anderen kunnen vertellen wat God wil en wat Hij wel of niet goedkeurt. Ze vinden van zichzelf dat ze een moreel kompas voor anderen zijn, een 'gids voor de blinden en een licht voor hen die in duisternis zijn'. Immers in Gods Woord is de kennis van God en de waarheid vastgelegd. Maar het trieste is dat zij zich er zelf ook niet aan kunnen houden; ze zijn 'overtreders van de wet'. Daarom wordt door hen de Naam van God gelasterd onder de heidenen (vers 24).

Al of niet besneden (2:15-29)

Bovendien gaat het er niet om hoe je uiterlijk gedrag is, maar hoe het met je hart is (1:25-29). Of iemand nu besneden is of niet maakt niks uit voor het oordeel dat God over iemand heeft. Het besneden zijn geeft je geen toegang tot de hemel. En het gaat er ook niet om dat andere mensen je 'een goed mens' vinden. Waar het echt om gaat is hoe het met *je hart* is! En of je nog steeds dat harde onbekeerlijke hart (2:5) hebt dat eigenlijk van God niks wil weten.

Veel mensen die je bv op de Bijbelstand spreekt, denken dat voldoende is dat je bij de kerk hoort en daar aan de regels voldoet. En daarbij natuurlijk dat ze 'een goed mens zijn' die niemand te kort doet. Dit Schriftgedeelte maakt wel duidelijk dat dit soort argumenten geen enkel gewicht in de schaal legt als

het gaat om de vraag hoe God mijn leven beoordeelt. Dan gaat het erom wat er in mijn hart is en wat ik ook zelf weet aan dingen die gewoon niet kloppen! Een simpele check op de tien geboden is voldoende om ieder mens te laten zakken voor Gods examen. Het gaat er niet om of we aan de eisen van mensen of van een kerk voldoen, maar of we kunnen voldoen aan de eisen de God stelt.

Degenen die Gods Woord hebben (3:1-8)

Het voorrecht van de Joden (en christenen) is wel dat zij de woorden van God hebben (3:2), maar dat Woord toont hen juist hoe ver zij van God zijn verwijderd.

Vers	God	De mens
3	Trouw	Ontrouw
4	Waarachtig	Leugenaar
5	Gerechtigheid	Ongerechtigheid
7	Waarheid	Leugen

De *conclusie* hiervan kan slechts zijn dat “God rechtvaardig is als Hij toorn over ons brengt” (vers 5). “De verdoemenis van hen is rechtvaardig” (vers 8). En laten we wel wezen: als God degenen die God woorden hebben, niet rechtvaardig zou oordelen, hoe zou Hij dan in hemelsnaam de wereld, die Zijn woorden niet hebben, kunnen oordelen?

Er is niemand die goed doet (3:9-20)

De algemene conclusie, of je nu kerkelijk bent of niet, kan niet anders zijn dan dat

“Er niemand is die rechtvaardig is, ook niet één, er is niemand die verstandig is, er is niemand die God zoekt. Allen zijn zij afgedwaald, samen zijn zij nutteloos geworden. Er is niemand die goeddoet, er is er zelfs niet één” (3:10-12).

Dan volgt nog een beschrijving van de daden van de mens, waaruit blijkt dat hij alleen maar op zichzelf is gericht en dat zijn daden niets te maken hebben met het leven in ontzag en eerbied voor God (vers 18). Er is geen mens die nog iets tegen het rechtvaardig oordeel van God kan inbrengen: “de hele wereld is doemwaardig voor God” (vers 19). Oftewel: er is voor niemand dus een mogelijkheid om op grond van eigen verdienste voor God aangenaam te worden.

Tegenwoordig heb je veel mensen die ‘op zoek zijn naar God’. Sommigen zeggen zelfs dat eigenlijk alle mensen op zoek zijn naar God. De vraag is maar naar welke God ze op zoek zijn. Waarschijnlijk niet de God van de Bijbel, de Schepper aan Wie ze verantwoording moeten afleggen. Als mensen zoeken, dan zoeken ze een God naar hun eigen wensen; een God die voor hen zorgt en liefde is. Maar de Bijbel zegt hier dat er ‘niemand is die God zoekt’ (vers 11). Dat betekent dat elk mens van nature niet God zoekt; integendeel hij verbergt zich voor God, net als Adam en Eva deden na de zondeval. Gelukkig zoekt God de mensen wel op en dringt in zijn goedertierenheid bij hen aan om zich te bekeren (2:4).

Een ander belangrijke aspect is hier dat mensen die ‘op zoek zijn naar God’ in de meeste gevallen zoeken naar een ervaring van God en dan eigenlijk naar een positieve ervaring die hen bevestigt in wie en wat ze zijn. Zodat er geen noodzaak is voor bekering. Maar het Evangelie van God dat Paulus hier uiteenzet, is een evangelie dat gelooft en voor waar aangenomen moet worden. Dat geldt voor de toestand van de mens, als het rechtvaardige oordeel van God als ook voor de rechtvaardiging door het geloof (zie het volgende deel). *Het evangelie van God is niet een evangelie van godservaringen, maar een evangelie van geloof!*

Alleen rechtvaardiging door het geloof (3:21 – 4:25)

Nu Paulus geconcludeerd heeft dat “allen hebben gezondigd en de heerlijkheid van God missen” (3:23) is de logische vervolgvraag hoe dan een mens rechtvaardig voor God kan worden. Het antwoord daarop wordt dan vanaf 3:21 uiteengezet.

Voor de rechtvaardiging kan alleen de oplossing bij God vandaan komen. Dit was iets dat ook in het Oude Testament bekend was. De wet en de profeten hebben er van getuigd (3:21). Alleen Hij kan een mens rechtvaardigheid toerekenen, wanneer die mens Gods oplossing aanneemt. Dat betekent dat de mens moet geloven in Jezus Christus (3:22). Zo’n mens wordt

- Om niet gerechtvaardigd door Zijn genade (3:24,26)
- Verlost door Christus Jezus (3:24)
- Verzoend door het geloof in Christus' bloed (3:25)

Hierbij is het zo dat we ons goed moeten realiseren dat we zelf hier niets, maar dan ook niets aan kunnen bijdragen. Alle roem is uitgesloten (3:27). Wij konden er geen enkel werk aan bijdragen: 'zonder werken van de wet' (3:28). Geen enkel goed werk telt bij God voor onze rechtvaardiging.

“Wij komen dus tot de slotsom dat de mens door het geloof gerechtvaardigd wordt zonder werken van de wet” (3:28).

Ook in het Oude Testament gold dit principe al. Dat wordt geïllustreerd door vooral het voorbeeld van Abraham.

- Om te beginnen *geloofde* Abraham 'God, Die de goddeloze rechtvaardigt' en alleen 'dit geloof wordt hem tot gerechtigheid gerekend' (4:3,5).
  - Dit betekent trouwens dat hij een juist zicht op zichzelf had, op zijn eigen verdorvenheid voor God en een juist zicht op Gods gerechtigheid! Hij kende zichzelf en hij kende de God die goddelozen rechtvaardigt.
  - Later (4:17) wordt nog gezegd dat hij *'geloofde in God, Die de doden levend maakt, en de dingen die niet zijn, roept alsof zij zijn'*. Dat betekent dat hij in de God die de goddeloze rechtvaardigt, ook tijdens zijn leven bleef geloven! Het begint met geloof en de voortgang is het geloof! (citaat Adj).

- *Zijn geloof is niet verzwakt (4:19) en hij ‘heeft niet getwijfeld door ongeloof, maar werd gesterkt in het geloof, terwijl hij God de eer gaf’ (4:20)*
- *Geloof is dat je er volledig van overtuigd bent dat God machtig is te doen wat Hij beloofd heeft (4:21)*
- Abraham (en David) is welzalig omdat (4:7,8)
  - *Zijn ongerechtigheden vergeven zijn*
  - *Zijn zonden bedekt zijn*
  - *De zonde hem niet wordt toegerekend*
  - *Voor hem is de belofte erfgenaam van de wereld te zijn. Deze belofte is zeker, ook voor zijn nageslacht (4:13-16)*
- Zo mogen ook wij dit op onszelf toepassen, als we ***“geloven in Hem Die Jezus, onze Heere, uit de doden opgewekt heeft, Die om onze overtredingen is overgeleverd en opgewekt om onze rechtvaardiging” (4:25)***

Definitie: **Rechtvaardig** is iemand die voldoet aan de norm van de wet van God; iemand die geen enkele wet van God heeft overtreden (2:13). Iemand die voor geen enkele overtreding hoeft te betalen. Het betekent trouwens niet dat zo iemand volmaakt of zondeloos is, maar het is hoe God zo iemand ziet: een rechtvaardige, iemand die geen overtreding begaan heeft. Het wordt de mens toegerekend op grond van geloof in Jezus Christus.

De gevolgen van de rechtvaardiging (5:1 – 11)

Als God ons rechtvaardigt op grond van geloof, dan zijn de gevolgen ervan groot en omvatten onder meer het volgende.

- Vrede met God door onze Heer Jezus Christus (5:1)
- Wij roemen in de hoop op de heerlijkheid van God (5:2-5)
- De liefde van God is in onze harten uitgestort door
- ... de Heilige Geest die ons gegeven is (5:5)
- We zijn verzoend met God (5:10, 11)
- We zijn gerechtvaardigd door Zijn bloed en zullen daarom ook behouden worden van de toorn (van God) (5:9); omdat Christus de Zoon van God nu leeft (5:10)
- Wij roemen in God, door onze Heere Jezus Christus (5:11). We roemen alleen in Hem omdat de Heer Jezus het verzoeningswerk heeft volbracht. Er is niets om in onszelf te roemen!

Deze dingen moet je voor jezelf maar eens overdenken aan de hand van de Schrift. Het is onvoorstelbaar rijk wat we door het geloof in Christus allemaal ontvangen hebben!

De liefde van God in ons hart uitgestort

Opmerkelijk is dat in het vijfde vers het eerste werk van de Heilige Geest in een wedergeboren mens duidelijk maakt. De Geest wordt gegeven en Deze stort de liefde van God in het hart uit. Die liefde van God, dat is Gods liefde voor Zijn Zoon, onze Heer Jezus Christus. Een gelovige heeft de heer Jezus

lief! Dat is het eerste en voortdurende werk van de Heilige Geest.

Het is onvoorstelbaar groot dat God Zijn liefde voor Zijn Zoon met mensen wil delen! En het heeft grote gevolgen (zie ook hier: <http://www.goddieneen.nu/2016/11/02/de-liefde-van-god/>). Het is de basis van het christenleven en we moeten dit goed in de gaten houden bij het doornemen van de volgende hoofdstukken. Door de liefde tot de Heer Jezus kan een gelovige een nieuw leven leiden. Vooral ook in hoofdstuk 8 gaat Paulus verder in op wat hij noemt 'het wandelen in de Geest'.

Nieuwheid van leven (5:12-7:26)

Dat God een mens gerechtigheid toerekent die gelooft in de Heer Jezus, is een groot wonder omdat er daarmee geweldig veel verandert. We '*wandelen in nieuwheid van leven*' zoals 6:4b zegt. Ook dat is een gevolg van de rechtvaardiging. Zo iemand . . .

- . . . **is niet meer van Adam, maar van Christus** (5:12-21). Hij ondergaat niet meer de gevolgen van de zondeval tot verdoemenis¹ (5:18), maar in plaats daarvan worden de gevolgen van het werk van Christus hem toegerekend. Niet meer de zonde die tot de dood regeert in iemands leven, maar de genade die regeert tot het eeuwige leven, door Jezus Christus, onze Heer (5:21). Iemand die gerechtvaardigd is hoort niet meer bij Adam, maar bij

---

¹ Verdoemenis = Ondergang, Verderfenis

Christus. Genade van God en gerechtigheid door Jezus Christus, in overvloed (5:15).

- . . . **is met Christus gestorven en vrijgemaakt van de zonde** (hoofdstuk 6). Christus is niet alleen voor de zondaar gestorven, maar degene die Hem als Heiland en Heer aanneemt, is ook met Hem gestorven. Niet fysiek natuurlijk, maar geestelijk gezien. Hij is 'aan de zonde gestorven' (5:2), dat wil zeggen dat het principe van de zonde, het principe van 'het ik', niet meer over hem heerst. Een gelovige is gestorven aan de zonde en leeft niet meer volgens dat 'principe van het ik' (5:2).
  - Een mens van het geslacht van Adam – iemand die 'als zondaar aangemerkt wordt' (5:19) - kan niet anders dan voor zichzelf leven. Maar iemand die van Christus is – die 'als rechtvaardige aangemerkt wordt' (5:19) - is met Christus gestorven, "*opdat het lichaam van de zonde teniet gedaan zou worden en wij niet meer als slaaf de zonde zouden dienen*" (6:6).
  - Een gelovige is met Christus gestorven en zal ook met Hem leven (6:8). Ik ben met Hem gestorven, dat wil zeggen mijn oude mens is met Hem gekruisigd. Die oude mens heeft dus geen recht meer dat hij op mijn leven kan laten gelden. Mijn leven is nu 'met Christus' (6:8) en 'voor God in Christus Jezus onze Heere' (6:11).
  - Dit betekent niet dat een gelovige niet meer kan zondigen. Ja, hij kan zelfs de zonde (in en

over zich) laten regeren, zoals 6:12 zegt. Dat betekent niet per se dat hij voortdurend allerlei vreselijke dingen doet, maar dat hij voor zichzelf leeft.

- De rechtvaardiging van Godswege heeft dus tot gevolg dat zo iemand zich ter beschikking van God stelt (6:13). Een mens met een nieuwe gerichtheid en een nieuw doel: voor God te leven.
  - Het staat er zo krachtig in 6:22, *“Maar nu van de zonde vrijgemaakt en aan God dienstbaar gemaakt, hebt u uw vrucht tot heiliging, met als einde eeuwig leven”*. Zo’n leven voor God – in gehoorzaamheid aan Hem - heeft als resultaat (vrucht) een steeds grotere toewijding tot we uiteindelijk op onze bestemming bij Hem komen: eeuwig leven!
- . . . **is vrij van de wet** (hoofdstuk 7). Als een rechtvaardige dan vrij gemaakt is van de zonde (6:22) is hij daarna dienstbaar aan God. Maar dan is de vraag hoe je God moet dienen. Velen menen dat je dan je aan bepaalde regels moet houden, bijvoorbeeld de wet van de tien geboden of andere ‘wetten’ die gelden binnen een bepaalde christengemeenschap. Deze plicht van ‘het moeten voldoen aan de regels’ is niet wat God bedoeld heeft. We zijn juist ‘vrij van de wet’ en bestaan voor de wet niet meer, zodat ook de wet geen rechten meer over ons heeft. Het doel daarvan is *“dat we een Ander zouden toebehoren”* (7:4). We doen niet wat de wet zegt, maar doen van harte wat Die Andere verlangt.

- Paulus gebruikt hier het beeld van een huwelijksband zowel voor de wet als voor de relatie met Christus. De Heer Jezus is de Ander die we toebehoren en de relatie met Hem is een relatie die gevoed wordt door de liefde voor Hem, omdat Hij voor ons is gestorven. Hij is opgewekt uit de doden en leeft en wij met Hem, opdat we vrucht zouden dragen voor God (vers 4).
- Door het werk van Christus op het kruis en ons sterven met Hem (7:4a) zijn wij *'ontslagen van de wet, gestorven aan dat waaraan wij vastgebonden zaten'* (7:6a). Ons dienen van God is niet omdat het moet, omdat het in de wet staat, maar omdat we Christus, de Ander toebehoren. Dat is dat *"we in nieuwheid² van geest dienen"* (7:6b).
- Met de wet, het gebod is op zichzelf niets mis. Het doel ervan is dat we zouden weten wat zonde is (7:7-13). De wet, het gebod, heeft dus een geestelijk doel ('de wet is geestelijk', vs 14a) en maakt nog steeds duidelijk dat mijn oude natuur (nog steeds) zondig is: *"Want ik weet dat in mij, dat is in mijn vlees, niets goeds woont"* (7:18).

---

² Het woord 'nieuwheid' komt alleen hier en in 6:4 voor: 'nieuwheid van leven'.

De innerlijke strijd (7:14-26)

Over het tweede gedeelte van het 7^e hoofdstuk bestaan bij uitleggers verschillende opvattingen. Ik herinner me vroeger bijbelstudies te hebben meegemaakt waar hele disputen werden gehouden over de vraag of Paulus hier een tijdelijke toestand van een gelovige beschreef of van een ongelovige, of dat dit een permanente toestand van de gelovige kan zijn. Tja . . . toch proberen we hier in elk geval maar kort te beschrijven wat in ieder geval duidelijk is.

- In de voorgaande hoofdstukken gaat het om het doen van zonden (zondige daden), hoe die vergeven kunnen worden en hoe een zondaar door God rechtvaardig verklaard wordt. Daarbij komt dan nog dat iemand die wedergeboren is een nieuwe oriëntatie krijgt ('in nieuwheid van leven') zodat hij een leven voor God kan leven en niet meer voor zichzelf hoeft te leven, zoals voor zijn bekering.
- Na de bekering ontdekt de gelovige dat hij nog kan zondigen, wat hij eigenlijk niet wil. Hij begrijpt niet wat er met hem gebeurt: 'Wat ik teweegbreng, doorzie ik niet' (7:15a). Hij merkt dat hij nog steeds zondigt, niet voldoet aan de normen van Gods wet. Dat ligt niet aan de wet, want die is goed (7:16).
- Als oorzaak hiervan noemt Paulus zijn zondige oude natuur, die nog in hem is. Hij noemt dit enkele keren 'de zonde die in mij woont' (7:17, 20). Het is zijn zondige menselijke natuur die nog voortbrengt wat hij niet wil, maar ook niet in staat is om het goede voort te brengen (7:19).

- Wat Paulus hier beschrijft is de totale verdorvenheid van de menselijke natuur; het feit dat elk aspect van onze menselijke natuur is aangetast door de zonde. Het feit dat een mens wedergeboren en gerechtvaardigd is, verandert niets aan zijn zondige natuur in hem. Dit is een erg belangrijk punt dat we goed moeten blijven bedenken³.
- Er zijn een paar belangrijke lessen te trekken uit dit gedeelte.
  - o Onze strijd met zonde gaat niet alleen over specifieke zonden en gewoonten, maar gaat over onze hele menselijke natuur.
  - o Onze menselijke natuur is niet in essentie goed, maar slecht.
  - o Voortgaande heiliging wordt niet bereikt door geboden (de wet) te gehoorzamen, maar juist buiten de wet om.

Naar de Geest wandelen (8:1-39)

De vorige keer hebben we overdacht dat de Geest van God een bijzonder werk doet als een mens zich bekeert en wedergeboren wordt. De liefde van God wordt dan in zijn hart uitgestort door de Heilige Geest (Romeinen 5:5). Dit is van grote betekenis, want

- daardoor heeft de gelovige in de eerste plaats een relatie van liefde met de Heer Jezus, zijn Heiland en met God de Vader.

---

³ Het is ook van groot belang bij de vraag hoe God gediend wil worden (zie elders).

- Daar vloeit In de tweede plaats uit voort de liefde tot en gehoorzaamheid aan het Woord van God en
- in de derde plaats hoort hierbij dat de gelovige zijn broeders en zusters, allen die uit God geboren zijn, liefheeft.

Deze dingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Niet alleen aan het begin van het christelijke leven, maar ons hele leven door. We hebben de Heilige Geest ontvangen opdat Die in ons Zijn werk kan blijven doen, zodat we *“wandelen naar de Geest”* (Romeinen 8:1 HSV). Daar ligt de sleutel voor het hele christelijk leven: de voortdurende liefde tot de Heer Jezus en de gemeenschap met God de Vader en Zijn Zoon Jezus Christus.

Romeinen 8

In Romeinen 8 geeft Paulus verder onderwijs over het werk van de Geest in hart en leven van een gelovige. In dit hoofdstuk wordt de Heilige Geest vele malen (zo'n 17 keer) genoemd. Je kunt rustig zeggen dat Paulus hier essentieel onderwijs geeft over de Heilige Geest in het leven van de gelovige.

Persoonlijk vind ik dit een van de lastigste onderwerpen om vat op te krijgen. Het gaat niet alleen om de menselijke geest: dat is al een onbegrijpelijk godswonder op zichzelf. Maar dan heb je als gelovige ook nog eens Gods Geest ontvangen. Dan wordt het al helemaal onbegrijpelijk. Maar wat houdt dat dan in en wat merk ik daarvan? En kloppen mijn persoonlijke ervaringen met wat de Bijbel zegt over de Heilige Geest? Het is waarschijnlijk ook wel het onderwerp waar op christelijk erf de meeste misleidende leringen en praktijken gaande zijn.

Daarom is het onderwerp van groot belang, zowel voor ons persoonlijk geloofsleven, als ook om te onderscheiden wat er aan verkeerde leer over de Geest tegenwoordig gebracht wordt.

We zullen bij het doornemen van dit hoofdstuk steeds in gedachten moeten houden wat het betekent 'dat de liefde van God in onze harten is uitgestort door de Heilige Geest Die ons gegeven is' (Romeinen 5:5). Want dat is ook het uitgangspunt voor Romeinen 8.

Een keuze: wandelen naar het vlees of naar de Geest

Het hoofdstuk maakt duidelijk dat er een keuze is. De gelovige heeft nog zijn oude natuur ('het vlees') in zich, maar hij heeft ook de Heilige Geest ontvangen en daarmee het nieuwe leven waarin hij behoort te wandelen (6:4). Paulus gaat ervan uit dat de gelovige dit nieuwe leven uitleeft en niet voor zichzelf ('naar het vlees') leeft. Hij vraagt zich af of iemand wel de Geest ontvangen heeft en wedergeboren is wanneer zo iemand als christen niet naar de Geest wandelt.

"Maar u bent niet in het vlees, maar in de Geest, wanneer althans de Geest van God in u woont. Maar als iemand de Geest van Christus niet heeft, die is niet van Hem" (Romeinen 8:9).

Hij herhaalt met andere woorden wat hij eerder (Romeinen 6) ook al gezegd heeft:

"Welnu, broeders, wij zijn aan het vlees niet verplicht om naar het vlees te leven" (Romeinen 8:12).

Naar het vlees wandelen: vijandschap tegen God

Laten we nog eens zien wat er in dit hoofdstuk over 'het vlees' geschreven staat.

- Als een mens naar het vlees leeft, is hij onder het juk van de *'wet van de zonde en van de dood'* (8:2)
- Iemand die naar het vlees wandelt, *bedenkt de dingen van het vlees*, niet de dingen van de Geest (8:5)
- Het bedenken van het vlees is *de dood* (8:6) en geen leven en vrede zoals de Geest voortbrengt.
- Het vlees kan zich niet aan God *onderwerpen*. Het is *vijandschap tegen God* (vers 7)
- Iemand die in het vlees is, kan God niet behagen (vers 8)

Het is dus geen wonder dat Paulus ervan uit gaat dat een gelovige niet naar het vlees leeft. Immers dat zou slechts vijandschap tegen God zijn en tot de dood leiden. Zo heeft God het niet bedoeld, daarom gaf Hij ons juist Zijn Geest.

Wandelen naar de Geest⁴

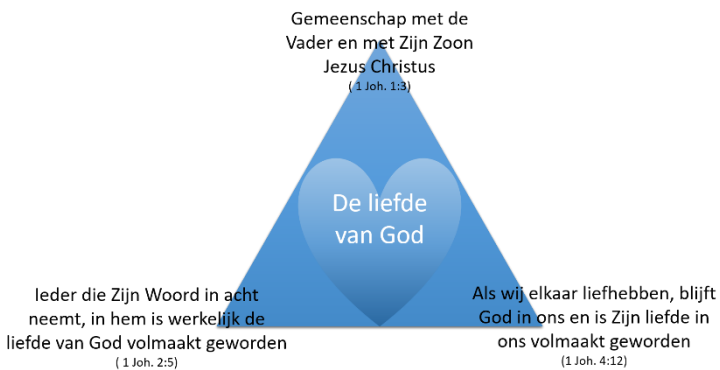
Een 'wandel naar de Geest' is in de eerste plaats dat we dagelijks de 'liefde van God' uitleven. Dat begint, zoals we al eerder hebben gezien, met het liefhebben van de Heer Jezus, onze Heiland. Dit is de gemeenschap met de Vader en met Zijn Zoon Jezus Christus. Gods Geest wil ons elke dag leiden

---

⁴ We gaan uit van de vertaling zoals weergegeven in SV en HSV, die in vers 1 toevoegen "(...) die niet naar het vlees wandelen, maar naar de Geest". Dit geeft ook een logische overgang naar vers 2 e.v.

en ons laten groeien in die drie aan elkaar verbonden aspecten:

- De liefde tot Christus en de gemeenschap met God de Vader
- De liefde tot en gehoorzaamheid aan het Woord van God
- De liefde tot allen die uit God geboren zijn.

Als ik als gelovige de Heer Jezus liefheb, Hem en de Vader dank en eer, en mij bezighoud met Gods Woord, zal de Geest van God in mijn hart zijn werk doen. Dat is een wetmatigheid in de zin van: “als ik A doe, doet de Geest B”. In 8:2 wordt het daarom ‘de wet van de Geest’⁵ genoemd, die van toepassing is bij een ‘leven in (eenheid met) Christus Jezus’. Dit laatste laat zien dat het gaat om een op liefde gebaseerde relatie met de Heer Jezus.

---

⁵ De Naardense Bijbel vertaalt 8:2 als: “Want de wet van de Geest, van het leven in eenheid met Christus Jezus (...)”. Wat mij betreft is dit een verhelderende vertaling.

Zo kan iemand die 'in Christus Jezus **is**' (8:1), door het werk van de Heilige Geest 'in Christus Jezus **leven**' (8:2). Deze werkzaamheid van de Geest wordt in dit hoofdstuk ook genoemd:

- Wandelen naar de Geest (8:1)
- Naar de Geest zijn (8:5)
- In de Geest zijn (8:9)
- De Geest van Christus hebben (8:9)
- Christus in u (8:10)
- Door de Geest geleid worden (8:14)

'Wandelen in de Geest' is dus niet het ervaren van bovennatuurlijke dingen als bijvoorbeeld visioenen, profetieën, wonderen of tongentaal. Maar 'wandelen in de Geest' is simpelweg dat we de Heer Jezus liefhebben en groeien in de kennis van en liefde tot Hem. Een liefde tot God, die zich ook uitstrekt naar Gods Woord en naar onze broeders en zusters.

In de brief aan de Galaten herinnerde Paulus hen opnieuw aan deze dingen, wanneer hij het volgende schrijft:

"(...) dien elkaar door de liefde. (...) Wandel door de Geest en u zult de begeerte van het vlees niet volbrengen. Want het vlees begeert tegen de Geest in, en de Geest tegen het vlees in; en die staan tegenover elkaar, zodat u niet doet wat u zou willen. Als u echter door de Geest geleid wordt, bent u niet onder de wet. Het is bekend wat de werken van het vlees zijn (...). De vrucht van de Geest is echter: liefde blijdschap, vrede, geduld, vriendelijkheid, goedheid, geloof, zachtmoedigheid, zelfbeheersing. Daartegen richt de

wet zich niet. Maar wie van Christus zijn, hebben het vlees met zijn hartstochten en begeerten gekruisigd. Als wij door de Geest leven, laten wij dan ook door de Geest wandelen” (Galaten 5:13-25).

De gevolgen van het werk van de Geest

Dat Gods Geest in je hart en leven dan Zijn werk doet, kun je zien aan de gevolgen, zoals deze ook in dit hoofdstuk verder aan de orde komen. Het zijn dingen waarin we – als het goed is - in ons geestelijk leven groeien.

- Vrij van de wet van de zonde en de dood (8:2). Het is geen wet meer dat je je leven voor jezelf leeft. De dingen van de Heer hebben prioriteit; Hij bepaalt aard, doel en richting van je leven.
- Je leven is in overeenstemming met de rechtvaardige eisen van de wet (8:4). Je leven zal praktische gerechtigheid laten zien.
- Je denken wordt bepaald door de dingen van de Geest (8:5). Je denken wordt omgevormd naar ‘het denken van Christus’ (1 Korinthe 2:16), zodat ons denken niet meer bepaald wordt door ‘het oude ik’, de natuurlijke mens in mij.
- ‘Leven en vrede’ in je hart is het gevolg. Dat was ook wat de Heere voor ogen had met de priesters in het Oude Testament: ‘het leven en de vrede’ (Maleachi 2:5b).
- De zekerheid dat je het eigendom van Christus bent (8:9)
- De zekerheid in de (nabije) toekomst door het werk van de Geest een opstandingslichaam te krijgen (8:11).

- Het is de Geest die ons 'de daden van het lichaam laat doden' (8:13). Een wat raadselachtige zin. In hoofdstuk 7 heeft Paulus geschreven over 'mijn leden' en 'het lichaam van deze dood'. Dit lichaam kan nog steeds 'daden' voortbrengen, dat wil zeggen, een gelovige kan nog steeds zondigen. Johannes maakt duidelijk dat, wanneer we onze zonden belijden, God ons vergeeft en ons ervan reinigt (1 Johannes 1:9). Belijden is onze verantwoordelijkheid om te doen. Maar tegelijkertijd is dat niet iets dat uit onze oude natuur (uit het vlees) voortkomt, het is een werk van de Geest.
- De Geest geeft je zekerheid dat je een kind van God bent (8:16)
- Gods Geest leidt je als kind van God in de dingen van God (8:14). De Geest leidt je in de geestelijke dingen; Hij neemt het uit datgene wat van Christus is en leidt ons in heel de waarheid (Johannes 16:13,14)
- De Geest brengt ons tot een liefdevolle relatie met God de Vader en doet ons tot Hem naderen: Abba, Vader (8:15)
- De zekerheid dat er een geweldige toekomst voor ons ligt: we zijn erfgenamen van God en mede-erfgenamen van Christus (8:17).
- De Geest Zelf bidt voor ons met onuitsprekelijke verzuchtingen; Hij pleit naar de wil van God voor de heiligen (8:26, 27). Een belofte waar we zeker van mogen zijn, ook al kunnen we dit werk van de Geest niet zelf waarnemen.

Lijden en heerlijkheid

Dit zijn de 'eerstelingen van de Geest' (8:23) die we nu al hebben. Het zijn de eerste vruchten van het werk van de Geest. Ze zijn de garantie dat de volle oogst nog komt wanneer ook 'onze lichamen verlost worden' (8:23) en 'de heerlijkheid aan ons geopenbaard zal worden (8:18). Nu nog is er in het leven van de gelovige lijden en zuchten.

Ook heel de schepping zucht, lijdt aan de zinloosheid (8:20) en is gebonden door 'de slavernij van het verderf' (8:21). Ook de schepping ziet – 'verlangt reikhalzend' - uit naar de tijd dat de gelovigen geopenbaard worden. Dat is wanneer de heerlijkheid van de Heer aan hen zichtbaar zal worden en de schepping zal komen 'tot de vrijheid van de kinderen van God' (8:21).

We lijden en zuchten en zien uit naar de toekomst! Maar ondertussen kan niets ons scheiden

- van de liefde van Christus (8:35)
- van de liefde van God in Christus Jezus, onze Heer (8:39).

Over Israel (9:1 – 11:36)

Gerechtigheid uit werken

Al de zegeningen waarover Paulus in H8 (en eerder) gesproken heeft, waren eigenlijk ook bedoeld voor Israel (9:4). Vergelijk 8:14,15,16,17,19 met 9:4,7,8.

Is Israel dan door God aan de kant gezet? God weet het en Hij is niet onrechtvaardig (9:11,12). Maar het hangt er wel van af wat er in het hart is. Dat bepaalt of we kinderen van God zijn

of kinderen van het vlees (9:8). Dat bepaalt of we Gods toorn of Zijn heerlijkheid zullen ervaren.

Het moet duidelijk worden Wie God is; Hij moet Zijn toorn en macht bekendmaken over de voorwerpen van Zijn toorn, dat is de ene kant. Maar aan de andere kant ook de rijkdom van Zijn heerlijkheid over de voorwerpen van Zijn ontferming (9:22).

De voorwerpen van Gods ontferming zijn heidenen en (een overblijfsel van de) Joden (9:27-29). De heidenen hebben de gerechtigheid die uit het geloof is ontvangen (vers 30). Maar Israel heeft gerechtigheid die uit werken is nagestreefd en bovendien Christus, de steen des aanstoots, verworpen (9:33). Het is de reden van Paulus' gebed tot God voor hen (10:1).

Het doel is Christus, gerechtigheid uit het geloof

Het doel van de wet is Christus: dat we Hem mogen kennen, in Hem geloven en Zijn gerechtigheid ons wordt toegerekend (10:1). Dan gaat het om 2 dingen: de mond en het hart! Zie de verzen 8,9,10. Christus moet het voorwerp van ons hart zijn, dan zal Hij ook het onderwerp van onze mond zijn! Dan kunnen we ook de Naam van de Heer aanroepen (vers 13). Dit is het gevolg van de prediking van het Woord, dat gehoord wordt, dat geloofd wordt en op grond waarvan we Hem aanroepen.

'Ieder die in Hem gelooft, zal niet beschaamd worden' (10:11). Het is zowel voor de Jood als voor de Griek: beide kunnen de Naam van de Heer aanroepen en zalig worden (10:13).

Ook Israel heeft het gehoord, maar ze waren een 'ongehoorzaam en tegensprekend volk' (10:21).

Een overblijfsel en een geheimenis (11:1-32)

Maar dit betekent niet dat God Zijn volk heeft verstoten. Integendeel Gods beloften blijven gelden en Hij belooft tevens dat er altijd een overblijfsel zal zijn. Juist ook als het lijkt alsof het hele volk in de afval is terechtgekomen. Dat blijkt onder meer uit de geschiedenis van Elia; er waren nog zeventuizend anderen die hun knie voor de Baal niet gebogen hadden (11:4).

Het overblijfsel ontvangt het uit genade en de anderen worden verhard. Doordat Israel gevallen is, is juist het heil naar de heidenen uitgegaan, om Israel tot jaloersheid te verwekken. (11:11).

Overigens, als de heidenen Israel tot jaloersheid moeten verwekken, dan moeten we niet denken dat we beter zijn. Zij zijn weliswaar door ongeloof afgerukt, maar dat zou ook ons kunnen overkomen. We hebben niets om ons op te beroemen (11:18).

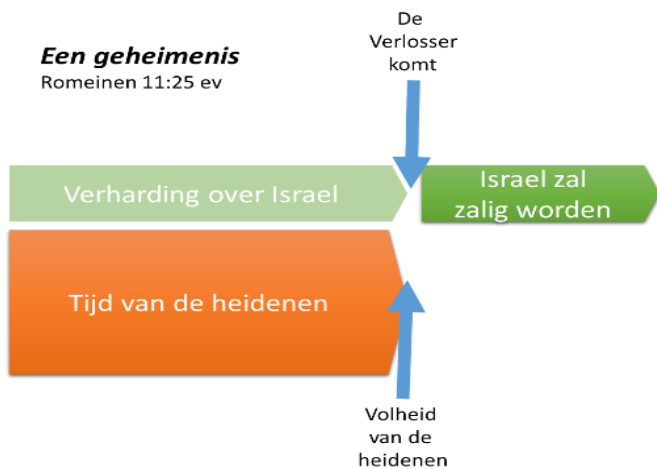
Dan deelt Paulus nog een geheimenis mee (11:25) en wel dat wanneer binnenkort de 'volheid van de heidenen is binnengegaan'⁶ (en de periode van de Gemeente ten einde is) de verharding die over Israel bestaat, wordt opgeheven. "Zo zal heel Israel behouden worden" (11:26).

God neemt de draad met Zijn volk weer op en zal Israel verlossen. Hij zal 'hun zonden wegnemen' (11:27). Dat is het

---

⁶ Dat is: als aan de tijd van de heidenen een eind komt

verbond dat God met Israel had en de belofte die Hij hen ooit gedaan had. De genadegave en de roeping van God zijn onberouwelijk (11:29).

Uiteindelijk komt het erop neer dat zowel de heidenen als ook de Joden ongehoorzaam waren, maar over beide heeft God zich ontfermd. Hij 'heeft allen in ongehoorzaamheid opgesloten om Zich over allen te ontfermen' (11:32).

Als Paulus dit alles heeft overdacht, dan komt hij tot een loflied in de laatste verzen van hoofdstuk 11.

"O, diepte van rijkdom, zowel van wijsheid als van kennis van God, hoe ondoorgrondelijk zijn Zijn oordelen en onnaspeurlijk Zijn wegen! Want wie heeft de gedachten van de Heer gekend? Of wie is Zijn raadsman geweest? Of wie heeft Hem eerst iets gegeven en het zal hem vergolden worden? Want uit

Hem en door Hem en tot Hem zijn alle dingen. Hem zij de heerlijkheid tot in alle eeuwigheid. Amen.”(11:33-36)

Tegenwoordig is er een toename van christenen die menen dat bij de verwoesting van Jeruzalem en de tempel alle bijbelse profetieën in vervulling zijn gegaan. Het is een ernstige dwaalleer die veel slachtoffers maakt en er valt veel tegen in te brengen. We doen dat hier niet, alleen het volgende. Is het niet veelzeggend dat Paulus in zijn brief waarin hij het Evangelie uitlegt het ook uitgebreid heeft over Israel en Gods beloften aan hen? Wanneer Paulus van mening zou zijn dat er geen komst van Christus meer te verwachten zou zijn en ook geen toekomst meer voor Israel, dan had hij dit niet geschreven. Het eerste geheimenis dat Paulus doorgeeft vind je in deze Romeinenbrief en het gaat over het einde van de tijd van de heidenen en de verlossing van Israel door de komst van de Messias! Het is bijzonder veelzeggend!

Ik roep u er dan toe op ...

Hoofdstuk 12 begint met een oproep van Paulus aan de gelovigen en deze uitdrukking gebruikt hij in de rest van deze brief nog een paar keer.

- Ik roep u er dan toe op, broeders . . . .om uw lichamen God te wijden (12:1)
- Ik roep u ertoe op, broeders .... om samen met mij te strijden in de gebeden tot God voor mij (15:30)

- Ik roep u ertoe op, broeders, hen in het oog te houden die onenigheden teweegbrengen ... tegen het onderricht dat u hebt ontvangen (16:17).

Het is niet simpelweg een vraag van Paulus of een verzoek. 'Oproepen' kun je ook vertalen met 'aandringen'. Het is niet hetzelfde als 'opdracht geven', maar ook niet als 'smeken'. Het ligt er tussen in.

Samen ons aan God toe te wijden (12:1-8)

De eerste oproep gaat over een leven dat aan God is gewijd. Opmerkelijk is dat dat we worden opgeroepen 'onze lichamen' aan God te wijden als een levend offer. Hetzelfde lichaam waar in hoofdstuk 7 nogal negatief is gedaan, vanwege de inwonende zonde en waarvan we verlost zullen worden (8:23).

Dat toegewijde leven moet gebaseerd zijn op het evangelie dat in al de voorgaande hoofdstukken uiteen is gezet. Als we daarbij blijven zal ons leven Hem gewijd zijn. Naarmate we er meer van begrijpen zal ook ons denken vernieuwd worden en onderscheiden we meer hoe God gediend wil worden (12:2).

Als we ons realiseren wie we van nature zijn, zal ons dit helpen om bescheiden te denken (12:3). Bescheidenheid hebben we nodig om samen met de andere gelovigen in het lichaam van Christus te functioneren. Daarvoor hebben we verschillende genadegaven gekregen (12:4-8). Persoonlijke bescheidenheid (niet hoog van jezelf denken) is een voorwaarde om in eenheid te kunnen functioneren.

Kwaad en goed (12:9-21)

Dit gedeelte begint en eindigt met oproepen over 'vasthouden aan het goede' en 'afkeren van het kwade' (verzen 9 en 21). Het begint trouwens met een oproep: 'Laat de liefde ongeveinsd zijn'. De vraag doet zich dan voor hoe het zit met mijn liefde tot de Heer Jezus? Heb ik Hem echt nog lief, of doe ik maar alsof? Ook is hier weer de echte liefde tot Hem voorwaarde om een afkeer te hebben van het kwade en vast te houden aan het goede (12:9).

Het is ook de basis daarvoor dat we onze broeders en zusters hartelijk lief kunnen hebben (vers 10). Zonder de liefde tot de Heer wordt het met de broederlijke liefde niks. Dan kan het wel gezellig en leuk zijn, maar hebben we elkaar niet lief met de christelijke liefde die zich vooral ook uit in onderling eerbetoon. We achten de ander hoger dan onszelf (denken bescheiden over onszelf – 12:3, 16) met eerbetoon als gevolg.

Dit gedeelte bevat veel praktische aanwijzingen voor de onderlinge omgang als gelovigen, maar ook de omgang met de mensen om ons heen (vanaf vers 18). Het beschrijft hoe onze houding moet zijn als ons kwaad en onrecht wordt aangedaan.

De wandel van de christen

Onderdanig aan het gezag (13:1-7)

Hoofdstuk 13 sluit direct aan bij het voorgaande. Want als ons kwaad wordt aangedaan, moeten we niet ons eigen recht zoeken. Als we 'kwaad met kwaad vergelden' (12:17) laten we ons 'overwinnen door het kwade' (12:21). God heeft de overheid gesteld als Zijn dienares, die te vrezen is 'als men

kwade werken doet'. Ook de gelovigen moeten de overheid onderdanig zijn, 'ter wille van het geweten' (13:5). En dat betekent dat we belasting en accijnzen moeten betalen en respect en ontzag dienen te hebben voor overheidsdienaren. Opdat we voor God een schoon geweten behouden.

Een wandel gekenmerkt door liefde (13:8-14)

Een gelovige doet dus het goede: doet uit liefde tot de naaste hem geen kwaad. Dat komt voort uit het principe van de liefde, waarmee de wet vervuld wordt (13:9-10). We worden opgeroepen dit gedrag te laten zien omdat we in een donkere tijd leven; 'de nacht is ver gevorderd' (13:12). We moeten het christelijke licht in onze wandel laten zien. We leven niet om te voldoen aan de wensen van ons vlees, maar we leven voor God, We bekleden ons met de Heere Jezus Christus (13:14).

Elkaar aanvaarden

Leven en sterven voor de Heer (14:1-12)

In dit gedeelte gaat het erom dat iedere gelovige een persoonlijke verantwoordelijkheid heeft naar de Heer toe. Ieder zal voor zichzelf rekenschap geven aan God (vers 12). We moeten elkaar aanvaarden, ook als anderen een andere opvatting hebben over bepaalde dingen. Het gaat dan over dingen die niet in de Schrift zijn voorgeschreven. Het al of niet eten van bepaald voedsel of het al of niet houden van bepaalde dagen, zijn dingen die elke gelovige voor de Heer afweegt en in zijn geweten overtuigd is om dingen wel of niet te doen. We moeten elkaar daarin aanvaarden en elkaar niet veroordelen (verzen 1 en 2). Als ik meen dat ik vlees mag eten, mag ik mijn broeder die geen vlees eet omwille van het geweten, niet afwijzen of er woordenstrijd over hebben.

Andersom mag de ander mij er niet om veroordelen dat ik vlees eet (vers 3).

Wat niet uit het geloof is, is zonde (14:13-23)

In dit gedeelte wordt nader gepreciseerd dat er tóch situaties zijn, waarin er geen onbeperkte persoonlijke vrijheid is en ik mij het oordeel van de ander moet aantrekken. Het is een heftig gedeelte, met een ernstige conclusie: *'alles wat niet uit geloof is, is zonde'* (vers 23).

De gemeente is een gemeenschap waar de Heilige Geest zijn werk in de harten van de gelovigen kan doen, met gerechtigheid, vrede en blijdschap als resultaat. Nu kan het zijn dat een broeder van me dat ook ervaart, maar tevens iets ervaart dat hem in de weg zit, namelijk dat ik een levensstijl heb ('het goede dat u bezit' en 'eten en drinken' – verzen 16 en 17) waarvan hij denkt dat dit niet in overeenstemming is met het geloof dat we belijden. Het zit hem kennelijk zo in de weg, dat het de groei van zijn geloof ('Gods werk' - vers 20) verhindert. Misschien gaat hij daarom zelfs wel weg uit de gemeenschap van de gelovigen. Dan is dat niet zijn probleem, maar het mijne. Want de Schrift zegt duidelijk:

- Richt door uw eten niet hem te gronde voor wie Christus gestorven is (vers 15)
- Want het Koninkrijk van God bestaat niet uit eten en drinken (vers 17)
- Breek niet om wat u eet het werk van God af (vers 20)
- Alle dingen zijn wel rein, maar het is zondig voor hem die door wat hij eet aanstoot geeft (vers 20)
- Het is goed geen vlees te eten, geen wijn te drinken en niets te doen waaraan uw broeder aanstoot

neemt, waarover hij struikelt of waarin hij zwak is (vers 21).

Wat Paulus hier leert gaat nog veel verder dat dat wat hij hiervoor vanaf hoofdstuk 12 onderwezen heeft. Hier gaat het om het feit dat er een geestelijke gemeenschap is tussen broeders en dat ik om het werk van Gods Geest niet in de weg te staan, mijn levensstijl aanpas naar het niveau van de anderen. Ter wille van de gerechtigheid, vrede en blijdschap in de gemeenschap.

Paulus legt hier dus een direct verband tussen het geestelijk leven in de gemeente en de levensstijl van de individuele gelovigen. Laten we een eenvoudig voorbeeld nemen. Wanneer een broeder een geestelijk leven heeft dat groeit, in wie God een werk doet, maar hij heeft moeite met het feit dat ik een tv heb, dan is de opdracht van ons gedeelte hier, dat ik dat toestel opgeef en we samen ongestoord de Heer kunnen dienen. En dit voorbeeld is uit te breiden met alle dingen van onze westerse levensstijl, die normaal gesproken rijk en overvloedig is. Maar over dat soort dingen gaat het niet in Gods Koninkrijk; ieder van ons zou bereid moeten zijn dat op te geven ter wille van de ander. Alles wat ik mij in de sfeer van de levensstijl permitteer en wat niet is ingegeven uit een geloofsmotief, is zonde. *“Alles wat niet uit geloof is, is zonde”* (vers 23).

Je zou ook zo kunnen zeggen: ‘ter wille van het geestelijk welzijn van mijn broeders offer ik mijn welvaart’. Het is hetzelfde principe dat de eerste gelovigen in Handelingen (4:32-37) ook lieten zien: men deed vrijwillig afstand van eigen materiele welvaart ter wille van de eenheid onder de

gelovigen. Deze houding is kennelijk het gevolg van het nieuwe leven, het leven uit genade (Hand. 4:33).

De vraag die dit gedeelte oproept is wat voor ons belangrijker is: het werk van God in de harten van allen in de gemeenschap (van de gelovigen) of het 'hebben van een goed leven'. Zijn we bereid dit laatste op te geven? Het is een vraag die naar het mij voorkomt in de christenheid nauwelijks nog gesteld wordt. We zijn zo gewend en gehecht aan onze welvaart en wat we ons allemaal kunnen veroorloven, en we besteden er zo veel tijd aan, maar het komt nauwelijks in ons op ons te realiseren dat het Gods werk in de weg kan zitten. Het is een ernstige vraag die ieder van ons voor zichzelf moet beantwoorden.

Samen God verheerlijken (15:1-13)

Eigenlijk heeft Paulus de gelovigen een basisles geleerd over het christelijke leven, namelijk dat het er niet om gaat dat 'je het zelf goed of een beetje leuk hebt', om het zo maar eens te zeggen. Als mijn levensstijl de geestelijke eenheid onder Gods kinderen in de weg staat, dan moet ik het opgeven. Paulus noemt dat '*dat we **verplicht** zijn de zwakheden van hen die niet sterk zijn, te dragen en niet onszelf te behagen*' (15:1). Het is niet een advies dat Paulus geeft, maar hij noemt het een 'plicht'.

Om dat te onderstrepen noemt hij de Heer Jezus Christus als voorbeeld, die niet Zichzelf behaagd heeft (vers 3). Voor Hem is het een weg van smaad en van lijden geweest; Hij heeft al Zijn heerlijkheid die Hij bezat, opgegeven en is mens geworden. Hij heeft de smaad van mensen ondergaan, omdat

Hij ijver had voor Gods huis (zie Psalm 69:10), de plaats waar God door Zijn volk gediend kon worden.

Paulus weet dat het opgeven van je levensstijl ter wille van de anderen, niet iets is dat je zomaar even doet. Het is een weg waarin je volharding en troost nodig hebt. Dat ontvang je dan uit de Schriften (vers 4) en het gevolg zal zijn dat God een rijke zegen geeft: een onderlinge eensgezindheid met Christus Jezus als centrum (vers 5). Dit is een voorwaarde om samen eenparig⁷ de God en Vader van onze Heer Jezus Christus te verheerlijken (vers 6).

Wij moeten elkaar aanvaarden, dat herhaalt Paulus in vers 7 nog een keer, nadat hij daarin hoofdstuk 14:1 mee begonnen is. En uiteraard is ook Christus daar weer ons voorbeeld: 'zoals ook Christus ons aanvaard heeft'. Die aanvaarding had de verheerlijking van God tot doel. Zo zal ook God verheerlijkt worden als wij elkaar aanvaarden.

Even tussendoor: het is opmerkelijk dat Paulus hier het aanvaarden van 14:1 opnieuw noemt, want daar ging het nog niet over zwakken en sterken. Maar hier, tegen het einde van zijn betoog houdt aanvaarden ook in het opgeven van levensstijl ter wille van de anderen! Aanvaarden begint dus dat ieder zijn eigen verantwoordelijkheid naar God toe heeft, maar eindigt ermee dat we inleveren om uiteindelijk samen God te kunnen verheerlijken.

Christus heeft ons aanvaard opdat wij, joden en heidenen, gezamenlijk God zouden lofzingen! En daarom moeten wij

---

⁷ Eenparig = eendrachtig, eensgezind, eenstemmig, gelijkgestemd, onverdeeld

elkaar aanvaarden (en niet onszelf behagen) opdat we samen met een mond de God en Vader van onze Heer Jezus Christus zouden verheerlijken en lofzingen.

Zoals gezegd, voor deze weg hebben we volharding en vertroosting nodig, opdat we hoop zouden hebben (vers 4). Maar God geeft die zoals ook in het dertiende vers staat:

“De God nu van de hoop moge u vervullen met alle blijdschap en vrede in het geloven, opdat u overvloedig bent in de hoop, door de kracht van de Heilige Geest” (Romeinen 15:13)

De dienst van Paulus (15:14-33)

Paulus realiseert zich dat wat hij hiervoor had geschreven ‘een nogal gedurfde toon’ had (vers 15). Maar hij moest hen hieraan herinneren omdat hij een dienaar van Jezus Christus voor de heidenen geworden is. Zijn doel was dat God een welgevallig offer zou krijgen.

Je zou uit dit gedeelte onder meer het volgende kunnen concluderen:

- Paulus kende zijn eigen verlangen, nl om de gelovigen in Rome te bezoeken (vers 23), maar dat stelt hij op de laatste plaats. Pas als alles gedaan is wil hij naar Rome komen (vers 32).
- Maar hij kende ook Gods prioriteiten, ook als het ging om een praktische dienst van het overbrengen van gaven naar Jeruzalem (vers 28).
- Paulus kende strijd in het werk en vraagt de gelovigen met hem mee te strijden (verzen 30,31).

- Uiteindelijk was ook het doel van Paulus' werk dat God verheerlijkt zou worden!

NB. *Verplichtingen van de gelovigen:*

- 15:1 – *verplicht* om de zwakheden van hen die niet sterk zijn te dragen;
- 15:27 – *verplicht* om de armen onder de heiligen materieel te ondersteunen en aan hen die aan ons geestelijke rijkdommen meedelen.

Over personen (16:1-16)

Eerst wordt zuster Febe aanbevolen aan de gelovigen in Rome. Mogelijk was zij degene die de brief van Paulus naar Rome meenam. Mogelijk waren er in Rome meer plaatsen waar de gelovigen samenkwamen, zodat ze wel wat hulp kon gebruiken om van de ene naar de andere plaats te komen. Help haar alstjeblijft verder, want zelf helpt ze ook andere gelovigen in hun dienst voor de Heer.

Daarna (vers 2-15) worden diverse broeders en zusters bij name genoemd. Het is opmerkelijk dat Paulus ze allemaal bij naam kent. Hij heeft ze waarschijnlijk elders ontmoet en nu wonen ze in Rome. Het laat ons iets zien van de warme belangstelling die Paulus voor zijn broeders en zusters heeft gehad.

Laatste oproep (16:17-20)

In deze brief heeft Paulus het Evangelie uitgelegd en de essentie van het praktische christelijk leven uit de doeken gedaan. Het doel van de brief was onderwijs over de inhoud van het Evangelie. De brief is niet, zoals de meeste andere

brieven, geschreven vanwege misstanden in de gemeente. Toch doet Paulus hier aan het einde een ernstige oproep met het oog op moeilijkheden die ongetwijfeld zouden ontstaan.

Het is de eerste vermelding van onenigheden in de brieven van Paulus en daarom extra leerzaam. We vinden hier het principe van wat onenigheid is en waarvan we later, om te beginnen in de 1^e Korinthe brief, de praktijk zien.

Het principe is dat de gelovigen moeten blijven bij het onderricht dat ze van de apostelen hebben ontvangen. Maar er zijn mensen in de gemeente die *onenigheden* teweegbrengen en *struikelblokken* opwerpen.

Het woord *onenigheid* (Gr dichostasia) betekent eigenlijk ‘*twee standpunten*’. Het ene standpunt is wat de apostelen hadden geleerd; sommigen zetten daar een andere opvatting tegenover. Ze vonden dat je er ook anders over kon denken. Maar op die manier krijg je twee standpunten. Het is heel herkenbaar, ook vandaag de dag.

Als je vervolgens accepteert dat er twee standpunten zijn, dan heb je een *struikelblok*. Het woord kan ook betekenen ‘valstrik’. Je hebt dan immers twee meningen waarvan je denkt dat ze gelijkwaardig zijn. Allerhande discussies, debatten en toestanden kunnen het gevolg zijn. Maar de valstrik is nu juist dat het *geen gelijkwaardige opvattingen* zijn! De ene opvatting is dat wat de apostelen geleerd hebben en dat moeten we volgen. De andere opvatting is een menselijke opvatting, waar we juist geen plaats aan

moeten geven. Doen we dat wel dat is dat het begin van de ellende in de gemeenschap.

“Wie Uw wet liefhebben, hebben diepe vrede; voor hen ligt er geen struikelblok” zegt Psalm 119:165

Paulus roept de gelovigen op mensen die onenigheden veroorzaken in het oog te houden en zich van hen af te keren. Hij analyseert feilloos dat ze prachtige en mooi klinkende woorden gebruiken, maar niet de Heer dienen, maar alleen uit zijn op het eigen ik ('hun eigen buik'). Hij gebruikt sterke woorden, die wij niet gauw zouden gebruiken.

Als deze oproep in de gemeente meer zou zijn gevolgd, dan was er minder verdeeldheid, twist en ruzie in de gemeente van de Heer Jezus geweest. Wat betreft de gemeente in Rome is Paulus ervan overtuigd dat ze op dit punt gehoorzaam zullen zijn. Dan zal God hen tegemoetkomen en de aanval van satan afslaan: *'Hij zal de satan spoedig onder uw voeten verpletteren'* (vers 20).

Tot slot

Ze hebben in deze weg genade nodig: twee keer wordt het genoemd: *'de genade van onze Heer Jezus Christus zij met u allen'* (verzen 20 en 24).

Ook wij hebben genade nodig om 'vast te staan' overeenkomstig het Evangelie dat Paulus uitgelegd heeft in deze brief en te blijven bij datgene wat over de Heer Jezus gepredikt is. Het waren dingen die voorheen niet bekend waren: het was *'een geheimenis dat door de tijden van de eeuwen heen verzwegen was'* (vers 25).

Hem nu Die in staat is u vast te doen staan

- *overeenkomstig mijn Evangelie en de prediking van Jezus Christus,*
- *overeenkomstig de openbaring van het geheimenis dat door de tijden van de eeuwen heen verzwegen was, maar dat nu geopenbaard is en door de profetische Schriften onder alle heidenen bekend gemaakt is,*
- *overeenkomstig het bevel van de eeuwige God, om hen tot geloofsgehoorzaamheid te brengen,*

aan Hem, de alleenwijze God, zij door Jezus Christus de heerlijkheid tot in alle eeuwigheid,

Amen